

INTRODUCCIÓ A LA HISTÒRIA DEL COMUNISME CATALÀ (1936-ACTUALITAT)

MATERIAL DE FORMACIÓ

El PSUC neix el 23 de juliol de 1936, pocs dies després del inici de la Guerra Civil. P.S.U, tal i com s'anomenà inicialment, fou creat entorn a fusió de difents partits comunistes i socialistes. Aquest és un fet estrany. Generalment els Partits Comunistes a Europa es van crear a partir d'una o diverses escissions del Partit Socialista. Per exemple, aquest fou el cas del PCE que es fundà al 1921 amb dues escissions comunistes del PSOE, el Partido Comunista Obrero de España (PCOE) i el Partido Comunista Español (PCE).

El naixement del PSUC al inici de la Guerra Civil marcà deliveradament la identitat a la forma de ser d'aquest mític Partit. Destacats historiadors catalans, com per exemple Andreu Mayayo, han anomenat al PSUC com “l'experiment polític més important del s.XX a Catalunya”. Aquesta fama es ben fundada. En primer lloc, per la participació i el servei del jove Partit en la lluita per la democràcia i la II República durant Guerra Civil. I en segon lloc, per la seva oposició quasi en solitari junt al PCE durant la llarga etapa del franquisme. També, per la genuina defensa dels drets nacionals i socials com element indestriable per a la classe treballadora catalana, d'aquí el tótem polític que perdurà durant tota la seva història com a organització “nacional i de classe”.

FOTOS: Esquerra. Conversió industrial de la II República per a la Guerra. Dreta. Cartell que exemplaritza la unitat dels i les comunistes en la creació del P.S.U. Com es veu a la part superior esquerra. Els partits que entren al P.S.U: Partit Socialista Obrer, Partit Comunista Català, Unió Socialista de Catalunya, Partit Comunista Popular

MATERIALS
DE FORMACIÓ

Pràcticament després del fi de la Guerra Civil, el PSUC i el PCE s'organitzà entorn a la lluita dels maquis i la configuració de la direcció al exterior. Aquesta política es mantingué fins als inicis dels anys 50, quan es decidí canviar l'estratègia ja que si al fi de la Guerra Civil s'analitzà el franquisme com una etapa fugaç de la història d'Espanya, cap als anys cinquanta es va entendre que el franquisme *anava per llarg* i que calia organitzar la resistència desde dins i anar guanyant posicions dins de les estructures estatals, socials, culturals, veïnals etc.

Davant l'inici de la Transició Espanyola (1975-1982), tant el PSUC com el PCE eren políticament hegemònics dins dels barris i els centres de treball. No obstant, van entrar nous actors polítics desapareguts durant la lluita antifranquista. Entre els més significatius va ser el Partit Socialista Obrer Espanyol (PSOE).

Amb la Transició, en el si del PSUC es va desenvolupar un intens debat sobre la Transició Espanyola i l'arribada de la democràcia. Aquest debat sobre la Transició s'acabà materialitzant, en termes generals, al V Congrés del PSUC a l'any 1981. On un Partit completament dividit es retava entre posicions de Reforma o Ruptura. Resultat d'aquest Congrés, vingué posteriorment la primera gran escissió del PSUC. Aquesta es materialitzà amb la fundació del Partit dels i les Comunistes de Catalunya (PCC) l'any 1982.

FOTO: 6è Congrés dels Comunistes a Catalunya. El Congrés de fundació del PCC. D'esquerra a dreta: Alfredo Clemente, Juan Ramos, Pere Ardíaca i Josep Serradell.

La crisi dels comunistes catalans no només fou un problema idiosinràtic del Principat, sino que també es generà aquest mateix debat al PCE. Producte d'aquest es va generar moltes escissions, però asimètriques i desorganitzades. Algunes d'aquestes van acabar fundant a l'any 1984 el Partido Comunista de los Pueblos de España (PCPE), inicialment agermanat y promocionat amb alguns dels millors quadres polítics del PCC.

A mitjans dels anys 80 tant a Catalunya com a Espanya es van decidir a la creació de nous espais polítics d'esquerres, d'aquí la creació d'Iniciativa per Catalunya i Izquierda Unida. Iniciativa per Catalunya va ser un punt de trobada per als comunistes catalans, ja que hi van coincidir tant els comunistes de tradició leninista el PCC com els eurocomunistes del PSUC.

No obstant, el PSUC seguí una deriva d'abandonament de les idees comunistes. Bona part dels dirigents del PSUC van decidir transformar la plataforma política plural que era Inicitiva per Catalunya en un Partit polític de “nou tipus” i transferir totes les competències del PSUC a aquest nou partit. Estavem davant la dissolució de facto del PSUC.

Aquesta s'acabà materialitzant al X Congrés del PSUC a l'any 1997. Aquell Congrés va ser el darrer d'aquesta mítica organització comunista que acabà congelat i inutilitzat dins d'IC. Això generà una nova escissió del PSUC que fou el PSUC-Viu. Corrent de comunistes que es van oposar a la desintegració del PSUC durant el Xè Congrés.

Aquest nou partit, el PSUC-Viu, junt amb el PCC i altres forces polítiques acabaren fundant Esquerra Unida i Alternativa (EUiA) l'any 1998. Aquesta esdevingué referent d'Izquierda Unida (IU). Podriem dir que es produeix una reconciliació política amb Iniciativa per Catalunya a l'any 2003, en que es produeix un acord electoral i programàtic entre les dues formacions que acaben generen una coalició anomenada ICV-EuiA.

Cap al 2010, a les respectives direccions del PCC i el PSUC-Viu es varen anar produint canvis en l'anàlisi i les necessitats dels diferents Partits. Això es materialitzà cap al 2012-13, on tant el PCC com el PSUC-Viu van iniciar un procés d'Unitat Comunista. Aquest fou finalment insatisfactori, ja que no s'acabà generant la unitat orgànica entre aquests dos partits, tot i que es creà un nou partit amb militància provinent del PCC i del PSUC viu.

Aquest nou partit es formalitzà amb el nom de Comunistes de Catalunya, Partit que congrega a la major part del extint PCC i una part important de quadres del PSUC-Viu. Comunistes de Catalunya, com la major part de la història del PCC, es manté sense referent polític a l'Estat; ja que, el PCE només reconeix al PSUC-Viu com a partit germà.

MATERIALS

DE FORMACIÓ

El procés d'unitat comunista sí que fou satisfactori en el cas de les respectives Joventuts Comunistes, CJC i JC, que sí aconseguiren la unitat orgànica i la posterior creació de la nostra organització en el I Congrés d'Unitat Juvenil Comunista: la Joventut Comunista de Catalunya. La nostra organització, doncs, es va fundar al juliol de 2014 com a conseqüència de la unificació de dues joventuts.